

Nr 20.

Ankom till riksdagens kansli den 29 mars 1935 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning med vissa bestämmelser om arbetsförmedling m. m., dels ock i ämnet väckta motioner.

Genom en den 9 februari 1935 till riksdagen avlämnad proposition, nr 83, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av andra lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden, anhållit om riksdagens yttrande över ett vid propositionen fogat förslag till förordning med vissa bestämmelser om arbetsförmedling ävensom beträffande ett å den internationella arbetsorganisationens konferens år 1933 antaget förslag till konvention angående avgiftskrävande arbetsförmedlingsbyråer.

I samband med nämnda proposition har utskottet till behandling förehått fyra i anledning av densamma väckta motioner, nämligen motionerna i första kammaren nr 290 av herr *Reuterskiöld* och nr 292 av herr *P. Sandström* samt motionerna i andra kammaren nr 503 av herrar *Wallén* och *Andersson* i Dunker samt nr 504 av herr *Hagberg* i Malmö m. fl.

I motionen II: 504 har yrkats, att riksdagen måtte *dels* avstyrka utfärdandet av en förordning, som upphäver eller inskränker enskild persons nuvarande rätt att yrkesmässigt bedriva arbetsförmedling, *dels* avstyrka, att Sverige biträder förevarande konventionsförslag, *dels ock* hemställa, att Kungl. Maj:t ville låta verkställa och förelägga nästa års riksdag utredning rörande påvisade eventuella missförhållanden inom den privata arbetsförmedlingsverksamheten jämte förslag till dessa missförhållandens undanröjande på annat sätt än genom förbud för arbetsförmedlingsverksamhet i förvärvssyfte.

I motionerna I: 290 och II: 503, vilka äro likalydande, har hemställts, att riksdagen måtte i sitt yttrande över ifrågavarande författningsförslag uttala, att 2 § i förslaget torde böra på det sätt ändras, att arbetsförmedling i förvärvssyfte fortfarande tillåtes enligt i huvudsak nu gällande villkor.

I motionen I: 292 har yrkats, att riksdagen måtte besluta de ändringar i författningsförslagets övergångsbestämmelser, som föranledas av vissa, av motionären framställda anmärkningar. I motionen framhålles, bland annat:

Om man bestämmer, att sådana nu verksamma platskommissionärer, vilka i behörig ordning driva sin rörelse och mot vilkas sätt att arbeta icke befo- gade anmärkingar kunna riktas, måtte, utan inskränkning till viss tidrymd, tillerkännas rätt till fortsatt verksamhet, varvid de dock äro skyldiga att ställa sig till efterrättelse de taxor och ordningsföreskrifter, som socialstyrelsen kan finna skäligt föreskriva, skulle man därigenom såväl hava visat tillbörlig moderation vid avvecklingen av den privata platskommissionärsverksamheten som även tillgodosett de olika parternas på arbetsmarknaden intressen. Självfallet skulle ej dylik rätt tillkomma platskommissionärer, som syssla med förmedling av anställning utom riket eller anställning här i riket av utlänning, som vistas utomlands. Det må tillika blott bliva fråga om en personlig rätt för innehavaren av en platsbyrå vid förordningens ikraftträdande och ej någon rättighet för byråns firmanamn i och för sig, innehavaren dock obetaget att nyttja firmanamnet, så länge han använder sig av licensen.

I fråga om de skäl, som ligga till grund för propositionen, får utskottet, i den mån redogörelse därför icke lämnas här nedan, hänvisa till propositionen.

Beträffande de skäl, motionärerna anført till stöd för sina yrkanden, får utskottet hänvisa till motionerna.

Gällande författningsbestämmelser om arbetsförmedling återfinnas i *kungörelsen den 5 maj 1916 (nr 163) angående kommissionärer för anskaffande av arbetsanställning, kungörelsen den 30 april 1920 (nr 233) med bestämmelser angående statens godkännande av sjuksköterskeskolor och sjuksköterskebyråer, ändrad genom kungörelsen den 23 januari 1922 (nr 49), samt lagen den 15 juni 1934 (nr 267) om offentlig arbetsförmedling.*

Enligt *förstnämnda kungörelse* erfordras tillstånd, om någon yrkesmässigt vill utöva verksamhet såsom kommissionär för att åt tjänare eller andra anskaffa anställning. Tillståndet sökes hos länsstyrelsen i det län, varest verksamheten skall utövas. I ansökningen skall lämnas uppgift bland annat om de avgifter, som skola erläggas av den, vilken anlitar kommissionären. Om behov av verksamheten föreligger samt sökanden finnes lämplig för dess bedrivande, må det sökta tillståndet beviljas. Tillståndet lämnas allenast tills vidare och kan av länsstyrelsen återkallas, när omständigheterna därtill föranleda. Vill kommissionär göra ändring beträffande de avgifter, som skola erläggas av den, vilken anlitar kommissionären, skall han göra anmälan därom till länsstyrelsen. Kommissionär är skyldig att i viss ordning till polismyndighet lämna uppgifter angående sin verksamhet. Uppgifterna insändas därefter av polismyndigheten till socialstyrelsen. Kungörelsen upptager därjämte åtskilliga bestämmelser rörande förmedling av anställning å utrikes ort. — Sedan genom beslut den 12 september 1921 för Sveriges del ratificerats det av internationella arbetskonferensen år 1920 antagna förslaget till konvention angående arbetsförmedling för sjömän, enligt vilket varje medlem, som ratificerar konventionen, förbinder sig att vidtaga alla

erforderliga åtgärder för att snarast möjligt avskaffa den i förvärvssyfte bedrivna arbetsförmedlingen för sjömän, har Kungl. Maj:t i cirkulärbrev den 31 mars 1922 anbefallt samtliga länsstyrelser att återkalla meddelade tillstånd att yrkesmässigt utöva kommissionärsverksamhet för anskaffande av arbetsanställning åt sjömän.

Antalet kommissionärer samt av dem tillsatta platser under åren 1930—1934 framgår av följande uppställning:

År.	Antalet till socialstyrelsen rapporterade kommissionärer.	Tillsatta platser.	Därav för kvinnor.
1934.....	148	39,016	35,508
1933.....	146	34,705	31,997
1932.....	151	37,147	34,067
1931.....	153	40,461	36,753
1930.....	151	44,783	40,140

En redogörelse för innehållet i *kungörelsen med bestämmelser angående statens godkännande av sjuksköterskeskolor och sjuksköterskebyråer* återfinnes å s. 6 i propositionen, till vilken redogörelse utskottet tillåter sig hänvisa.

I *lagen om offentlig arbetsförmedling* stadgas, bland annat, att dylik förmedling skall vara anordnad inom varje landstingsområde och i varje stad, som icke deltagar i landsting. För sådant ändamål åligger det landsting och stadsfullmäktige i stad, som nu nämnts, att anordna en arbetsförmedlingsanstalt med ett huvudkontor och erforderligt antal på lämpliga platser förlagda avdelningskontor eller ombud. Arbetsförmedlingsanstalts verksamhet avser förmedling av alla slag av arbete. Förmedlingen sker kostnadsfritt; dock att, om anstalt efter anmodan genom annonsering eller annorledes vidtagit särskild åtgärd, kostnaden härför må uttagas av den, som begärt åtgärdens vidtagande. Vid arbetsförmedling skall tillses, att arbetsgivaren erhåller bästa möjliga arbetskraft och arbetaren det arbete, för vilket han bäst lämpar sig. Tillsyn över förmedlingen utövas av socialstyrelsen, till vilken myndighet anstalterna skola insända äskade handlingar och uppgifter rörande verksamheten.

Den 1 januari 1935 beräknades 29 arbetsförmedlingsanstalter vara i verksamhet med vardera ett huvudkontor och sammanlagt cirka 150 avdelningskontor. Därtill komma fasta ombud i omkring 100 orter samt tillfälliga ombud i kommuner, där den statliga hjälpverksamheten påkallat arbetsansvinnings- och kontrollorgan. Man har att räkna med en fortgående specialisering av verksamheten, i första hand genom dennas uppdelning på manliga och kvinnliga expeditioner samt därutöver i form av specialförmedling för olika yrkesgrenar och för ungdom. Mellan anstalterna upprätthålles sedan länge organiserad samverkan, som numera är reglerad genom en särskild kungörelse (S. F. S. 552/1934). Genom anmälan hos ett kontor kan sålunda kontakt nås med hela rikets arbetsmarknad.

Antalet genom den offentliga arbetsförmedlingen tillsatta platser under åren 1930—1934 framgår av följande uppställning:

Ar.	Tillsatta platser.	Därav för kvinnor.
1934	326,164	100,831
1933	296,856	94,434
1932	265,086	101,956
1931	263,585	111,735
1930	236,657	110,029

Såsom framgår av den i propositionen (å s. 49—54) lämnade redogörelsen bedrivs organiserad arbetsförmedling i huvudsak jämväl i följande former: förmedling genom civilanställningskommissionerna, engagemangsförmedling och impressarieverksamhet, förmedling genom utlandsbyråer, arbetsgivar- och arbetarorganisationer, kårsammanslutningar samt skolor och utbildningsanstalter, filantropisk förmedling och förmedling genom tidningsannonsering.

Frågor berörande arbetsförmedling ha vid olika tillfällen varit föremål för internationellt övervägande. Vid internationella arbetsorganisationens konferens i Washington år 1919 antogs ett förslag till konvention angående arbetslösheten, vari föreskrevs (2 §), att varje medlem, som ratificerade konventionen, borde upprätta ett system av avgiftsfria offentliga arbetsförmedlingsanstalter, ställda under kontroll av en central myndighet, samt, där både offentliga och enskilda avgiftsfria arbetsförmedlingsanstalter funnes, vidtaga åtgärder för att samordna deras verksamhet enligt en hela landet omfattande plan. Vid internationella arbetsorganisationens konferens i Genua år 1920 antogs det förut omnämnda förslaget till konvention angående arbetsförmedling för sjömän, vari stadgades förbud mot sådan arbetsförmedling i förvärvssyfte, varjämte föreskrevs, att i intet fall finge anskaffande av anställning åt sjömän föranleda utbetalande från dessas sida av något slag av gottgörelse.

Båda dessa konventioner ha ratificerats av Sverige.

Det förslag till konvention angående avgiftskrävande arbetsförmedlingsbyråer, varöver Kungl. Maj:t i förevarande proposition anhållit om riksdagens yttrande, antogs vid den internationella arbetsorganisationens konferens i Genève år 1933.

I konventionsförslaget, som icke äger tillämpning å arbetsförmedling för sjömän, skiljes mellan avgiftskrävande arbetsförmedlingsbyråer med vinstsyfte, sådana förmedlingsbyråer utan vinstsyfte samt utövare av arbetsförmedling utan ersättning därför. Den förstnämnda kategorien omfattar enskilda personer, sammanslutningar, institutioner, byråer eller andra organisationer, vilka tjäna såsom mellanhand för anskaffande av anställning åt arbetare eller av arbetare åt arbetsgivare i syfte att direkt eller indirekt från någondera erhålla ekonomisk eller annan materiell fördel; dock avses

ej här tidningar eller andra publikationer, såvitt de ej uteslutande eller huvudsakligen ha till syfte att vara förmedlare mellan arbetsgivare och arbetare. Såsom avgiftskrävande arbetsförmedling utan vinstsyfte definieras arbetsförmedlingstjänst, som upprättats av sammanslutningar, institutioner, byråer eller andra organisationer, vilka, utan att eftersträva materiell fördel, för förmedlingen av arbetsgivaren eller arbetaren uppbära inträdesavgift, periodiskt bidrag eller annan ersättning (art. 1). Inom tre år från konventionens ikraftträdande för vederbörande medlemsstat skola avgiftskrävande arbetsförmedlingsbyråer med vinstsyfte vara avskaffade. Under denna tid må nya sådana byråer icke upprättas, och skola redan befintliga byråer stå under uppsikt av vederbörande myndighet samt endast äga uppbära avgifter och ersättning för kostnader enligt en av myndigheten godkänd taxa (art. 2). Vissa avvikelser härifrån må undantagsvis medgivas av vederbörande myndighet, men endast efter hörande av de arbetsgivar- och arbetarorganisationer, som frågan kan angå. Avvikelserna må endast avse redan befintliga byråer, vilka förmedla arbete åt sådana kategorier av arbetare, som äro noggrant angivna i den nationella lagstiftningen och tillhöra yrken, där arbetsförmedlingen äger rum under särskilda förhållanden av natur att göra avvikelsen berättigad. Byrå, för vilken avvikelser medgivits, skall stå under uppsikt av vederbörande myndighet och innehåva ett för år meddelat tillstånd, som dock ej får utsträckas över tio år, må uppbära avgifter och ersättning för kostnader allenast enligt en av myndigheten godkänd taxa samt får icke skaffa anställning åt arbetare utomlands eller därifrån rekrytera arbetare, med mindre tillståndet berättigar därtill och verksamheten bedrives enligt en mellan länderna träffad överenskommelse (art. 3). Avgiftskrävande arbetsförmedlingsbyråer utan vinstsyfte skola innehåva tillstånd av vederbörande myndighet och stå under uppsikt av denna. De må icke uppbära ersättning överstigande taxa, vilken skall fastställas av myndigheten med noggrann hänsyn till havda kostnader. De må ej heller skaffa anställning åt arbetare utomlands eller därifrån rekrytera arbetare, med mindre tillståndet berättigar därtill och verksamheten bedrives enligt en mellan länderna träffad överenskommelse (art. 4). Envar, som regelmässigt utövar arbetsförmedlingsverksamhet, även om det sker utan ersättning, är skyldig göra anmälan därom till vederbörande myndighet (art. 5). Överträdelser av de i enlighet med konventionsförslaget meddelade bestämmelserna skola straffas, i fall av behov med indragning av meddelat tillstånd till arbetsförmedling (art. 6).

I *proposition nr 138 till 1934 års riksdag* anhöll Kungl. Maj:t om riksdagens yttrande över dels förevarande konventionsförslag, dels ock en vid ovannämnda sammanträde i Genève år 1933 antagen rekommendation angående avgiftskrävande arbetsförmedlingsbyråer, innefattande, såvitt den är av egentlig betydelse för svenska förhållanden, väsentligen en anmaning till regeringarna att vidtaga åtgärder för att anpassa den offentliga arbetsförmedlingen efter behovet inom yrken, som ofta anlita avgiftskrävande arbetsförmedlingsbyråer.

Föredragande departementschefen framhöll beträffande konventionsförslaget, att dess principer syntes vara ägnade att i huvudsak läggas till grund för en lagstiftning i ämnet i Sverige men att spørsmålet om genomförandet av en dylik lag befunde sig i ett förberedande skick, varför med prövningen av ratificeringsfrågan tills vidare borde anstå. I fråga om rekommendationen erinrade departementschefen om Kungl. Maj:ts proposition nr 40 till 1934 års riksdag med förslag till lag om offentlig arbetsförmedling, varigenom syftet med rekommendationen i viss mån skulle tillgodoses, varjämte departementschefen uttalade, att ytterligare åtgärder med anledning av rekommendationen icke då syntes erforderliga.

På förslag av andra lagutskottet (utlåtande nr 44) uttalade riksdagen, att den delade departementschefens uppfattning, att prövningen av ratificeringsfrågan tills vidare borde anstå och att ytterligare åtgärder i anledning av rekommendationen icke syntes vid dåvarande tidpunkt erforderliga.

Det i nu förevarande proposition framlagda *förslaget till förordning med vissa bestämmelser om arbetsförmedling* avser en reglering av alla slag av arbetsförmedling, som bedrivs av annan än offentlig arbetsförmedlingsanstalt eller godkänd sjuksköterskebyrå och som icke sker genom utgivande av skrift, varå tryckfrihetsförordningen är tillämplig. Enligt förslaget förbjöds arbetsförmedling i förvärvssyfte. Enligt övergångsbestämmelserna kan emellertid den, som vid förordningens ikraftträdande, vilket föreslås äga rum den 1 januari 1936, bedriver arbetsförmedling i förvärvssyfte, av socialstyrelsen erhålla tillstånd att fortsätta verksamheten till och med år 1939. För tiden därefter, dock högst intill år 1950, äger socialstyrelsen bevilja förlängning av sådant tillstånd men för högst ett år i sänder och endast beträffande yrkesgrupper, som Konungen bestämt. Socialstyrelsen skall bestämma skälig ersättning för dylik förmedling. I övrigt skola förordningens bestämmelser i tillämpliga delar gälla å densamma. Vill någon utan förvärvssyfte bedriva arbetsförmedling, för vilken uppbäres ersättning, skall tillstånd därtill sökas hos socialstyrelsen. Tillstånd får emellertid icke beviljas enskild person eller avse arbetsförmedling för sjömän eller eljest meddelas, därest verksamheten icke finnes önskvärd eller ej kan förväntas komma att bedrivas på lämpligt sätt. Då tillstånd beviljas, skall därvid angivas den ersättning för förmedlingen, som högst får uppbäras, samt de övriga villkor och bestämmelser, som prövas erforderliga. Ersättningen får i intet fall bestämmas så, att den kan förväntas överstiga de nödiga utgifterna för förmedlingen. Enligt förslaget skall vidare envar, som bedriver arbetsförmedling utan att därför uppbära ersättning, vara pliktig att inom tre månader från det verksamheten tagit sin början göra anmälan därom till socialstyrelsen. Socialstyrelsen skall utöva tillsynen å efterlevnaden av förordningen och de i anledning av densamma meddelade föreskrifterna. För överträdelser av vissa stadganden i förordningen föreslås böter.

Ifrågavarande författningsförslag är i huvudsak grundat på ett av socialstyrelsen den 5 februari 1934 avlämnat förslag.

Över socialstyrelsens förslag ha yttranden avgivits av överståthållarämbetet och samtliga länsstyrelser jämte några dem underordnade myndigheter, medicinalstyrelsen, skolöverstyrelsen, lantbruksstyrelsen, de offentliga arbetsförmedlingsanstalterna, 71 kommissionärer för anskaffande av arbetsanställning samt ett flertal enskilda sammanslutningar. En redogörelse för innehållet av dessa yttranden återfinnes i propositionen å s. 17 och följande.

Inom socialstyrelsen har utarbetats en den 14 januari 1935 dagtecknad promemoria angående vissa erinringar mot de nuvarande bestämmelserna rörande avgiftskrävande platsbyråer och mot sättet för verksamhetens bedrivande vid dessa. I denna promemoria har i huvudsak framhållits följande:

En olägenhet med det nuvarande systemet vore, att beslut angående tillstånd att utöva kommissionärsverksamhet vore anförtrodd länsstyrelserna medan socialstyrelsen mottoge och kontrollerade kommissionärernas rapporter. Länsstyrelserna kunde sålunda icke följa, huruvida och i vilken omfattning tillstånden utnyttjades, och socialstyrelsen kunde icke utan särskilda förfrågningar hos länsstyrelserna förvissa sig om att samtliga kommissionärer fullgjorde föreskriven rapportering. Det vore svårt att kontrollera kommissionärstaxornas tillämpning, enär kommissionärerna kunde betinga sig särskild gottgörelse för annonsering, porton, telefonsamtal m. m., vilka utgiftsposter det ofta vore omöjligt för kunden att närmare granska. Vidare hade själva taxorna i viss utsträckning givits en alltför obestämd formulering. Möjligheterna att beivra krav på oskälig förmedlingsprovision vore mestadels mycket små. I övrigt hade erinringar av olika slag framförts mot den förvärvsmässiga arbetsförmedlingen. Sålunda hade anmärkts, att kommissionär sökt locka till sig arbetssökande och arbetsgivare bland annat genom annonser, som givits en lockande formulering. Exempel saknades ej på att förmedlare annonserat om anmäl ledig plats, ehuru till platsen kompetenta sökande redan funnits anmälda på byrån, vilket kunde stå i samband med att inskrivningsavgift uppbures av de nyanmälda. Det hade likaledes inträffat, att kommissionär, som för tillfället saknat kunder, växelvis annonserat efter platser och sökande för att draga till sig dylika. En av de principiella erinringar, som kunde göras mot den privata platsförmedlingen, vore, att denna förmedlingsverksamhet i sin nuvarande form och omfattning verkade starkt splittrande på arbetsmarknaden. Arbetsgivarna sökte ofta genom hänvändelse till skilda platsbyråer uppbringa lämpliga arbetstagare, under det att de sökande för att finna önskad anställning i många fall tvingades till rundgång å ett flertal privata kontor. Dessa dubbelanmälningar vore för de arbetslösa förenade med dryga kostnader men tillförde kommissionärerna ökade förtjänstmöjligheter.

Vad som ur allmän arbetsmarknads- och arbetslöshetssynpunkt gäve anledning till kritik av den nuvarande privata platsförmedlingen vore, att densamma försvårade överblicken över arbetsmarknaden och förhindrade en effektivare utjämning av utbud och efterfrågan på arbetskraft.

Föredragande departementschefen, statsrådet Möller, har om den föreslagna lagstiftningen anfört, bland annat:

De krav på reformer ifråga om regleringen av den yrkesmässigt bedrivna arbetsförmedlingen, vilka i olika hänseenden blivit framförda under de senaste åren, hava förvisso varit berättigade. I synnerhet i de större städerna torde på detta område råda missförhållanden, med vilka de övervakande myndigheterna hava svårt att komma tillrätta. Där välordnad avgiftsfri förmedling

finnes, torde, något som ock bestyrkes av såväl socialstyrelsens utredning i ämnet som flertalet av de i ärendet avgivna yttrandena, en jämsides härmed bedriven förmedling i förvärvssyfte knappast ha någon uppgift att fylla. I den mån staten kommit att utöva en alltmer omfattande reglerande och understödjande social verksamhet har behov uppstått av en vidgad och mer ingående kännedom om det vid varje tillfälle aktuella läget på arbetsmarknaden. För att tillgodose detta behov vore det önskvärt, om förmedlingsverksamheten kunde samlas på så få händer som möjligt.

Emot en lagstiftning i överensstämmelse med konventionen har framför allt invänts, att den offentliga arbetsförmedlingen icke vore skickad att tillfredsställande besörja förmedlingen inom alla yrkesgrenar. Det må emellertid anmärkas, att konventionen icke avser förhindra den privata arbetsförmedlingen överhuvud. Såsom framgår av den i ärendet förebragta utredningen bedriva redan nu inom vissa yrkesområden institutioner, sammanslutningar, föreningar, utbildningsanstalter med flera förmedling utan förvärvssyfte, vilken alltjämt skulle bli tillåten enligt konventionens bestämmelser. Det är enligt min mening önskvärt att, oberoende av om konventionen ratificeras, denna förmedlingsform till båtad för arbetsgivare och arbetare ytterligare utvecklas. Vidare kommer enligt de beräkningar, som gjordes i samband med antagandet av den nu gällande lagen om offentlig arbetsförmedling, sistnämnda förmedlingsform att inom de närmaste åren undergå en betydande utveckling. Givetvis komma därvid att beaktas de önskemål, som framkommit rörande vidtagande av förbättrade anordningar inom viss eller vissa särskilda förmedlingsgrenar, t. ex. förmedling av arbetsanställning i hemmen. Den yrkesmässiga förmedling, som för närvarande bedrivs för speciella, högre kvalificerade yrkesutövare, såsom sceniska artister och musiker, kan den offentliga arbetsförmedlingen måhända icke ersätta. Detta torde icke heller vara erforderligt. En förmedling för dylika yrkesutövare synes, på sätt jag nyss anfört, i huvudsak kunna ombesörjas genom en i överensstämmelse med konventionens regler utan förvärvssyfte bedriven enskild förmedling.

På de skäl jag sålunda anfört förordar jag, i överensstämmelse med konventionsförslaget, en lagstiftning av innebörd, att den i förvärvssyfte bedrivna arbetsförmedlingen förbjödes. Då som jag förut berört den offentliga eller utan förvärvssyfte bedrivna förmedlingen icke ännu torde vara rustad att övertaga förmedlingen inom alla arbetsområden samt av hänsyn till dem som hittills bedrivit förmedlingsverksamhet i förvärvssyfte, föreslår jag ett vidsträckt begagnande av de möjligheter till undantagsbestämmelser, som konventionsförslaget innehåller.

Då någon tryckfrihetsförordningen berörande lagstiftning icke synes behöva i detta sammanhang komma i fråga, torde anledning saknas att förläna de föreslagna bestämmelserna karaktären av en av Konungen och riksdagen stiftad lag. I detta hänseende erinrar jag om att ratificering av den i Genua år 1920 antagna konventionen angående arbetsförmedling för sjömän möjliggjordes på det sättet, att Kungl. Maj:t i cirkulärbrev den 31 mars 1922 anbefallde samtliga länsstyrelser att återkalla meddelade tillstånd att yrkesmässigt utöva kommissionärsverksamhet för anskaffande av arbetsanställning åt sjömän. I likhet med vad som skett vid ändringar i näringsfrihetsförordningen synas bestämmelserna lämpligen kunna sammanföras i ett förslag till förordning, över vilket förslag riksdagens yttrande inhämtas. Den slutliga utformningen av bestämmelserna såväl i formellt hänseende som beträffande detaljer av saklig innebörd torde böra ankomma på Konungen.

Av den föreliggande utredningen synes framgå, att den enskilda arbetsförmedlingen i förvärvssyfte visat sig förenad med vissa sociala avigsidor. För att råda bot mot dessa olägenheter har departementschefen i förevarande proposition förordat en lagstiftning av innebörd, att arbetsförmedling av sådan art förbjödes. Emot den föreslagna lagstiftningen har huvudsakligen invänts, att de offentliga arbetsförmedlingsorganen ännu icke äro skickade att tillfredsställande ombesörja arbetsförmedlingen inom alla yrkesgrenar. Författningsförslaget avser emellertid ej att förhindra den privata förmedlingsverksamheten över huvud taget. Enskild arbetsförmedling utan förvärvssyfte skulle alltjämt bliva tillåten, och departementschefen har i sitt yttrande till statsrådsprotokollet understrukit önskvärdheten, att denna förmedlingsform ytterligare utvecklas till båtnad för arbetsgivare och arbetare. Departementschefen har vidare framhållit, att den offentliga eller utan förvärvssyfte bedrivna arbetsförmedlingen icke ännu torde vara rustad att övertaga förmedlingen inom alla arbetsområden. Med anledning härav samt av hänsyn till nuvarande kommissionärer har departementschefen föreslagit ett vidsträckt begagnande av de möjligheter till undantagsbestämmelser, som konventionsförslaget medgiver. Genom övergångsbestämmelserna till författningsförslaget har sålunda möjlighet beretts dem, som vid författningens ikraftträdande i förvärvssyfte bedriva arbetsförmedling, att fortsätta sin verksamhet intill år 1950. Såsom departementschefen framhållit finnes det anledning antaga, att den offentliga arbetsförmedlingen under de närmaste åren kommer att utvecklas och göras mera skickad att handhava sin uppgift som förmedlingsorgan. Det synes därför icke vara förenat med några större olägenheter att med anledning av den föreliggande propositionen avveckla den i förvärvssyfte bedrivna arbetsförmedlingen. Där en välordnad offentlig arbetsförmedling samt inom vissa yrkesgrenar jämväl en privat arbetsförmedling utan förvärvssyfte finnas, torde en i förvärvssyfte bedriven förmedlingsverksamhet knappast ha någon uppgift att fylla. Utskottet anser sig därför böra tillstyrka en lagstiftning, som förbjuder arbetsförmedling i förvärvssyfte. Enligt utskottets förmenande synes billigheten kräva, att vid den ifrågasatta lagstiftningens tillämpning de kommissionärer, vilka sköta sin verksamhet på ett sätt, som icke ger anledning till anmärkning, tillåtas fortsätta sin förmedling under den i övergångsbestämmelserna angivna maximitiden med bibehållen möjlighet till skälig företagervinst. Utskottet vill tillika framhålla önskvärdheten, att de kommissionärer, som äro därtill villiga och lämpliga, i görligaste mån beredas sysselsättning inom den offentliga arbetsförmedlingen. Härigenom vinnas de uppenbara fördelarna, att den privata förmedlingsverksamheten i förvärvssyfte avvecklas på ett för vederbörande kommissionärer så litet betungande sätt som möjligt samt att de offentliga förmedlingsorganen få draga nytta av den erfarenhet, som åtskilliga kommissionärer torde besitta.

Utskottet anser sig följaktligen icke kunna tillstyrka de motionsvis framställda yrkandena om avstyrkande av författningsförslaget, om ändringar däri eller om ytterligare utredning i ärendet.

Departementschefen har funnit anledning saknas att förläna de föreslagna bestämmelserna karaktären av en av Konungen och riksdagen stiftad lag. Departementschefen har härvid anfört, bland annat, att i likhet med vad som skett vid ändringar i näringsfrihetsförordningen bestämmelserna lämpligen borde sammanföras i ett förslag till förordning, över vilket förslag riksdagens yttrande borde inhämtas. Utskottet vill härutinnan erinra, att Kungl. Maj:t i proposition (nr 41) till 1932 års riksdag föreslog riksdagen att antaga förslag till dels lag om kringföringshandel och tillfällighetsförsäljning dels ock lag om ändring i näringsfrihetsförordningen, vilken proposition emellertid blev av riksdagen avslagen, samt att år 1924 verkställdes viss ändring i näringsfrihetsförordningen genom en av Kungl. Maj:t och riksdagen gemensamt stiftad, den 27 juni nämnda år utfärdad lag. Enligt utskottets förmenande innehåller det av Kungl. Maj:t framlagda författningsförslaget bestämmelser av sådan innebörd, att riksdagen icke bör inskränka sig till att avgiva yttrande utan bör för sin del i ämnet fatta beslut.

I fråga om de särskilda bestämmelserna i författningsförslaget har utskottet icke funnit anledning till saklig erinran mot desamma annat än i nedan angivet hänseende, varjämte vissa formella jämkningar föranledas av utskottets förslag, att riksdagen bör för sin del antaga lag i ämnet.

2 §.

I sista punkten av förevarande paragraf har upptagits ett stadgande av innehåll, att tillstånd till arbetsförmedling utan förvärvssyfte, för vilken från arbetsgivare eller arbetssökande uppbäres ersättning, ej må beviljas, därest verksamheten icke befinnes önskvärd eller ej kan förväntas komma att bedrivas på lämpligt sätt.

Enligt fjärde stycket av övergångsbestämmelserna skall författningsförslagets stadganden i tillämpliga delar gälla den i nämnda stycke behandlade arbetsförmedlingen i förvärvssyfte, till följd varav det i sista punkten av förevarande paragraf givna stadgandet blir tillämpligt jämväl vid prövning av ansökningar om fortsatt tillstånd att bedriva arbetsförmedling i förvärvssyfte.

Departementschefen har framhållit, att socialstyrelsen i anledning av ifrågavarande stadgande givetvis icke får lägga hinder i vägen för förmedlingsverksamhet, om vars lojalitet och allmännyttighet tvekan skäligen icke kan råda.

Utskottet.

Det torde kunna befaras, att det i 2 § sista punkten givna stadgandet, att tillstånd att bedriva arbetsförmedling ej får beviljas, därest verksamheten icke befinnes önskvärd eller ej kan förväntas komma att bedrivas på lämpligt sätt, är ägnat att föranleda alltför stor stränghet vid prövning av ansökningar om sådant tillstånd. Detta är i synnerhet betänkligt beträffande ansökningar jämlikt övergångsbestämmelserna om fortsatt tillstånd att bedriva arbetsförmedling i förvärvssyfte. Såsom utskottet förut i detta utlåtande framhållit böra nuvarande kommissionärer, för såvitt de sköta sin

verksamhet på ett sätt, som icke ger anledning till anmärkning, tillåtas fortsätta verksamheten under den i övergångsbestämmelserna angivna maximtiden. Till följd av förevarande stadgande skulle emellertid socialstyrelsen måhända anse sig skyldig att jämväl i varje särskilt fall tillse, om det kan anses förefinnas något behov av den verksamhet, ansökningen avser. För att betrygga en tillämpning av författningsbestämmelserna i enlighet med utskottets nyss gjorda uttalanden torde ifrågavarande stadgande böra utgå.

I fråga om *konventionsförslaget* har departementschefen anfört bland annat:

Det föreliggande förslaget till förordning med vissa bestämmelser om arbetsförmedling torde, om det genomföres, reglera den svenska arbetsförmedlingen på ett sätt, som är förenligt med konventionens bestämmelser. Då det synes önskvärt, att vårt land biträder konventionen, förordar jag, att — därest en förordning i huvudsaklig överensstämmelse med förslaget kommer till stånd — konventionen ratificeras av Sverige. Med hänsyn till innehållet av de föreslagna övergångsbestämmelserna torde ratifikation icke böra ske tidigare än då förordningen är avsedd att träda i kraft, d. v. s. den 1 januari 1936.

Utskottet delar departementschefens uppfattning, att konventionsförslaget bör av Sverige ratificeras och att ratifikation icke bör ske tidigare än den 1 januari 1936. Utskottet har följaktligen ansett sig icke kunna förorda den i motionen II: 504 gjorda hemställan, att riksdagen måtte avstyrka ratifikation.

Utskottet.

Under hänvisning till vad ovan anförts får utskottet hemställa,

A) att riksdagen måtte för sin del antaga det av Kungl. Maj:ts framlagda, här nedan intagna förslaget med de ändringar, utskottet däri föreslår.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

Förordning

med vissa bestämmelser om
arbetsförmedling.

Häri genom förordnas som följer:

1 §.

Denna *förordning* äger tillämpning å all slags arbetsförmedling som bedrivs av annan än offentlig arbetsförmedlingsanstalt eller godkänd sjuksköterskebyrå och som icke sker genom utgivande av skrift, varå tryckfrihetsförordningen är tillämplig.

Lag

med vissa bestämmelser om
arbetsförmedling.

Häri genom förordnas som följer:

1 §.

Denna *lag* äger tillämpning å all slags arbetsförmedling som bedrivs av annan än offentlig arbetsförmedlingsanstalt eller godkänd sjuksköterskebyrå och som icke sker genom utgivande av skrift, varå tryckfrihetsförordningen är tillämplig.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

2 §.

Arbetsförmedling må icke bedrivas i förvärvssyfte.

Vill någon eljest bedriva arbetsförmedling, för vilken från arbetsgivare eller arbetssökande uppbäres inskrivnings- eller förmedlingsavgift, periodiskt bidrag eller annan ersättning, skall tillstånd sökas hos socialstyrelsen.

Avser verksamheten förmedling av anställning utom riket eller av anställning här i riket åt utlänning som vistas utom riket, må tillstånd beviljas allenast för de fall och på de villkor Konungen efter överenskommelse med främmande stat bestämmer.

Tillstånd må icke beviljas enskild person eller avse arbetsförmedling för sjömän. *Ej heller må tillstånd beviljas, därest verksamheten icke befinnes önskvärd eller ej kan förväntas komma att bedrivas på lämpligt sätt.*

3 §.

Vid meddelande av tillstånd skall angivas den ersättning för förmedlingen, som högst må uppbäras, samt de övriga villkor och bestämmelser för verksamheten, som prövas erforderliga.

Ersättningen må i intet fall så bestämmas, att densamma kan förväntas överstiga de nödiga utgifterna för förmedlingen.

4 §.

När anledning därtill förekommer må socialstyrelsen återkalla tillstånd ävensom meddela ändrade villkor eller bestämmelser för verksamheten.

5 §.

Envar som bedriver arbetsförmedling utan att från arbetsgivare eller arbetssökande uppbära ersättning är skyldig att, i enlighet med de föreskrifter socialstyrelsen utfärdar, inom tre månader från det verksamheten tagit sin början göra anmälan därom till socialstyrelsen.

6 §.

Tillsyn å efterlevnaden av denna *förordning* och i anledning av densamma meddelade föreskrifter utövas av socialstyrelsen.

6 §.

Tillsyn å efterlevnaden av denna *lag* och i anledning av densamma meddelade föreskrifter utövas av socialstyrelsen.

7 §.

Envar som bedriver arbetsförmedling åligger att över verksamheten föra de anteckningar som socialstyrelsen må föreskriva;

att hålla dessa anteckningar och andra handlingar angående verksamheten

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

tillgängliga för socialstyrelsen eller för den som av styrelsen bemyndigats granska desamma; samt

att enligt av socialstyrelsen utfärdade föreskrifter meddela styrelsen de uppgifter rörande verksamheten som styrelsen kan finna erforderliga för tillsynens utövande och för samordnande av arbetsförmedlingsverksamheten inom riket.

8 §.

Bedriver någon utan tillstånd arbetsförmedling mot ersättning, eller bryter någon mot villkor eller bestämmelse som meddelats enligt 3 eller 4 §, eller underlåter någon att fullgöra honom enligt 7 § åliggande skyldighet, straffes med dagsböter.

Den som under tid då han är ställd under tilltal för förseelse som i första stycket sägs fortsätter samma förseelse skall, när han därtill varder förvunnen, för varje gång stämning därför utfärdats och delgivits dömas till det ansvar som är bestämt för sådan förseelse.

Försummar någon att göra anmälan enligt 5 §, dömes till böter från och med fem till och med trehundra kronor.

9 §.

9 §.

Förseelse som avses i denna *förordning* åtalas av allmän åklagare vid polisdomstol, där särskild sådan är inrättad, men eljest hos poliskammare eller, där sådan ej finnes, vid allmän domstol.

Böter som ådömas enligt denna *förordning* tillfalla kronan. Saknas tillgång till deras gäldande förvandlas de enligt allmän strafflag.

Förseelse som avses i denna *lag* åtalas av allmän åklagare vid polisdomstol, där särskild sådan är inrättad, men eljest hos poliskammare eller, där sådan ej finnes, vid allmän domstol.

Böter som ådömas enligt denna *lag* tillfalla kronan. Saknas tillgång till deras gäldande förvandlas de enligt allmän strafflag.

Denna *förordning* träder i kraft den 1 januari 1936.

Genom denna *förordning* upphäves kungörelsen den 5 maj 1916 (nr 163) angående kommissionärer för anskaffande av arbetsanställning, därvid skall iakttagas

att säkerhet som i § 4 kungörelsen sägs ej må återlämnas förrän länsstyrelsen, efter samråd med socialstyrelsen, finner säkerheten ej vara behövlig;

att vad i §§ 6, 7 och 8 samt § 9 första, andra och tredje styckena kun-

Denna *lag* träder i kraft den 1 januari 1936.

Genom denna *lag* upphäves kungörelsen den 5 maj 1916 (nr 163) angående kommissionärer för anskaffande av arbetsanställning, därvid skall iakttagas

att säkerhet som i § 4 kungörelsen sägs ej må återlämnas förrän länsstyrelsen, efter samråd med socialstyrelsen, finner säkerheten ej vara behövlig;

att vad i §§ 6, 7 och 8 samt § 9 första, andra och tredje styckena kun-

(Kungl. Maj:ts förslag.)

görelsen stadgas fortfarande skall gälla beträffande förhållande som uppkommit under kungörelsens giltighetstid; samt

att kungörelsens bestämmelser fortfarande skola tillämpas å förseelse som begåtts under kungörelsens giltighetstid ävensom å därefter begången förseelse mot stadgande i §§ 6, 8 och 9 kungörelsen i den mån desamma för-länats fortsatt giltighet.

Den som vid denna *förordnings* ikraftträdande i behörig ordning bedriver arbetsförmedling, för vilken från arbetsgivare eller arbetssökande uppbäres ersättning, och som före den 1 februari 1936 söker tillstånd till dylik verksamhet, må, i den mån förmedlingen icke avser anställning utom riket eller anställning här i riket åt utlänning som vistas utom riket, utan hinder av stadgandena i 2 §, fortfarande bedriva verksamheten till dess ansökan blivit prövad.

Enskild person eller annan, som vid *förordningens* ikraftträdande i behörig ordning bedriver arbetsförmedling i förvärvssyfte, må av socialstyrelsen erhålla tillstånd att fortsätta verksamheten till och med den 31 december 1939. För tiden därefter äger styrelsen bevilja förlängning av tillstånd som nu sagts, dock för högst ett år i sänder och icke längre än till den 1 januari 1950 samt allenast beträffande yrkesgrupper som Konungen bestämt. Innan sådan förlängning av socialstyrelsen beviljas, skall åt arbetsgivar- och arbetarorganisationer inom den eller de yrkesgrupper förmedlingen avser beredas tillfälle att yttra sig. Det ankommer på styrelsen att bestämma skäligen ersättning för förmedling, varom i detta stycke är fråga.

(Utskottets förslag.)

görelsen stadgas fortfarande skall gälla beträffande förhållande som uppkommit under kungörelsens giltighetstid; samt

att kungörelsens bestämmelser fortfarande skola tillämpas å förseelse som begåtts under kungörelsens giltighetstid ävensom å därefter begången förseelse mot stadgande i §§ 6, 8 och 9 kungörelsen i den mån desamma för-länats fortsatt giltighet.

Den som vid denna *lags* ikraftträdande i behörig ordning bedriver arbetsförmedling, för vilken från arbetsgivare eller arbetssökande uppbäres ersättning, och som före den 1 februari 1936 söker tillstånd till dylik verksamhet, må, i den mån förmedlingen icke avser anställning utom riket eller anställning här i riket åt utlänning som vistas utom riket, utan hinder av stadgandena i 2 §, fortfarande bedriva verksamheten till dess ansökan blivit prövad.

Enskild person eller annan, som vid *lagens* ikraftträdande i behörig ordning bedriver arbetsförmedling i förvärvssyfte, må av socialstyrelsen erhålla tillstånd att fortsätta verksamheten till och med den 31 december 1939. För tiden därefter äger styrelsen bevilja förlängning av tillstånd som nu sagts, dock för högst ett år i sänder och icke längre än till den 1 januari 1950 samt allenast beträffande yrkesgrupper som Konungen bestämt. Innan sådan förlängning av socialstyrelsen beviljas, skall åt arbetsgivar- och arbetarorganisationer inom den eller de yrkesgrupper förmedlingen avser beredas tillfälle att yttra sig. Det ankommer på styrelsen att bestämma skäligen ersättning för förmedling, varom i detta stycke är fråga. I övrigt skola *lagens*

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

I övrigt skola *förordningens* bestämmelser i tillämpliga delar gälla & densamma. I övrigt skola *förordningens* bestämmelser i tillämpliga delar gälla & densamma.

Den i 5 § stadgade anmälnings-skyldigheten skall av den som vid *förordningens* ikraftträdande bedriver arbetsförmedling fullgöras inom tre månader från nämnda tid.

Den i 5 § stadgade anmälnings-skyldigheten skall av den som vid *lagens* ikraftträdande bedriver arbetsförmedling fullgöras inom tre månader från nämnda tid.

B) att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t meddela, att riksdagen för sin del biträder vederbörande departementschefs i det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet uttalade uppfattning, att förslaget till konvention angående avgiftskrävande arbetsförmedlingsbyråer bör av Sverige ratificeras samt att ratifikation icke bör ske tidigare än den 1 januari 1936;

C) att de i anledning av ifrågavarande proposition väckta motionerna I: 290, I: 292, II: 503 och II: 504, i den mån de icke blivit beaktade genom vad utskottet ovan under A) hemställt, icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 28 mars 1935.

På andra lagutskottets vägnar:

K. G. WESTMAN.

Vid ärendets behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *K. G. Westman, Frändén, Hagman, Gustaf Tamm, P. Sandström, Norman, Knut Petersson* och *Forslund*;

från andra kammaren: herrar *Magnusson* i Kalmar, *Linnér, Hage, Johanson* i Hallagården, *Johanson* i Stockholm*, *Petersson* i Lerbäcksbyn, fru *Nordgren* samt herr *Sandberg*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av herrar *Frändén, Gustaf Tamm, P. Sandström, Linnér, Petersson* i Lerbäcksbyn och *Sandberg*, vilka anført:

De av utskottet föreslagna övergångsbestämmelserna för den nya lagen kunna ej anses till alla delar tillfredsställande. Det förefaller icke rimligt och för de nuvarande platskommissionärerna betryggande, att efter den första fyraårsperiodens slut tillstånd till fortsatt verksamhet ej skall kunna meddelas för mer än ett år i sänder och under alla förhållanden icke längre än till den 1 januari 1950. Platskommissionärer, som lojalt ställa sig givna föreskrifter till efterrättelse, böra efter lagens ikraftträdande kunna erhålla generellt tillstånd att utan inskränkning till viss tidrymd fortsätta sin rörelse. I anslutning till motionen I: 292 av herr P. Sandström få vi därför hemställa,

1:o att utskottets hemställan under A) måtte bifallas med den ändringen att näst sista stycket i övergångsbestämmelserna måtte erhålla följande lydelse:

»Enskild person eller annan, som vid lagens ikraftträdande i behörig ordning bedriver arbetsförmedling i förvärvssyfte, må av socialstyrelsen erhålla tillstånd att fortsätta verksamheten. Det ankommer på styrelsen att bestämma skälig ersättning för förmedling, varom i detta stycke är fråga. I övrigt skola lagens bestämmelser i tillämpliga delar gälla å densamma.»

Då ett godkännande av denna ståndpunkt innebär ett hinder mot ratificeringen för Sveriges del av det förslag till konvention angående avgiftskrävande arbetsförmedlingsbyråer, vilket antogs vid den internationella arbetsorganisationens konferens i Genève år 1933 och varöver Kungl. Maj:t i förevarande proposition anhängit om riksdagens yttrande, yrka vi,

2:o att utskottets utlåtande å sidan 11 i betänkandet angående ovanberörda förslag till konvention måtte få följande lydelse:

»Utskottet anser ej skäl för närvarande föreligga för ett ratificerande för Sveriges del av ifrågavarande konventionsförslag», samt

3:o att utskottets hemställan under B) måtte erhålla denna lydelse:

»att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t meddela, att riksdagen för sin del avstyrker ratificering av förslaget till konvention angående avgiftskrävande arbetsförmedlingsbyråer», ävensom

4:o att utskottets hemställan under C) erhåller följande lydelse:

»att motionerna I: 290 samt II: 503 och II: 504, i den mån de icke blivit beaktade genom vad utskottet ovan under A) och B) hemställt, icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.»

Särskilt yttrande

av herr *Petersson* i Lerbäcksbyn, som anförde:

Den omständigheten att platsförmedlingsverksamhet bedrivs »i förvärvssyfte» kan rimligen icke i och för sig utgöra anledning att förbjuda densamma. Godtagandet av en sådan princip kunde utan tvivel leda till betänkliga konsekvenser även för andra slag av enskild förvärvsverksamhet. Lika litet lär det förhållandet, att verksamheten, särskilt tidigare, socialt sett varit behäftad med vissa brister, kunna tillfyllestgörande motivera ett så radikalt ingripande, i alla händelser icke så länge andra vägar att komma till rätta med missförhållandena icke på allvar försökts och eventuellt befunnits icke framkomliga.

Från dessa allmänna utgångspunkter låge det närmast till hands att, såsom av vissa motionärer föreslagits, avstyrka det föreliggande förslaget. Å andra sidan lär man icke kunna bortse ifrån att förutsättningarna över huvud taget för den affärsmässigt bedrivna platsförmedlingsverksamheten undan för undan och synnerligast i senare tid i grunden förändrats. Det torde i det avseendet vara tillräckligt att erinra om riksdagens beslut förra året i samband med arbetslöshetsförsäkringens införande att utbygga den offentliga arbetsförmedlingen och om dennas inkopplande i själva försäkringssystemet på ett sätt, som innebär ett faktiskt monopol för vissa slag av platsförmedling. Av en verksamhet, för vilken stat, landsting och kommuner ikläda sig mycket betydande kostnader, kan tillika fordras, att den göres väl skickad att i allmänhetens och det allmännas intresse tillgodose behovet av platsförmedling.

Då den hittillsvarande, affärsmässigt bedrivna kommissionärsverksamheten vilken otvivelaktigt fyllt och i viss utsträckning alltjämt fyller en viktig uppgift i samhället, väsentligen genom statsmakternas egna åtgöranden måste anses vara ställd på avskrivning och då det i varje fall icke lär komma i fråga att bevilja nya kommissionärsrättigheter, något som under senare år icke heller skett i nämnvärd utsträckning, synas tillräckliga skäl icke föreligga att motsätta sig en anpassning av lagstiftningen efter det faktiska utgångsläget, förutsatt att tillbörlig hänsyn tages till bestående enskild kommissionärsverksamhet. I det avseendet inger Kungl. Maj:ts förslag även med de i och för sig värdefulla garantier, utskottet sökt skapa, allvarliga betänkligheter, och jag hänvisar därutinnan till den mening, som i förestående reservation närmare utvecklas.